

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Praesertim Augustini, Et Thomae Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Sacramentis In Genere Et Specie - Libros Octo Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput 13. Prima sponsalia non solvuntur per secunda, etiam jurata, etiam
secutâ copulâ cum secunda sponsa, priorum sponsalium ignara.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73212](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73212)

sint: sed allato Canone Pontifex solum discessum in longinquam regionem ad hoc requirit. Excipiunt autem casum, quo sponsus, absque consensu sponsæ, migravit ob causam necessariam, quo casu consentiendum expectandum, juxta *L. sapè ff. de sponsalib.* Ita Layman l. 5. tr. 10. p. 1. c. 2. n. 13. & Sylvester apud ipsum, idem asserentes, quando ob causam rationabilem, licet non necessariam, absque consensu ipsius discessit. Consent enim ipsum biennio vel triennio expectandum. *L. 2. C. de sponsal. & L. 2. de repud.* Verum alii cum Henriquez, Sanchez, Palao, absolute negant, si ve in isto, si ve in illo casu, tamdiu expectandum. Quia Pontifex cit. cap. de illis, absque ejusmodi exceptione, referibit, in casu migrationis ad longinquas partes, liberam esse ad alia se vota transferre.

49 Prædenter tamen ad alia vota non transibit, si sponsus esset de proximo rediturus. Quia ipsum tunc prætolari deberet. Abbas ad citatum espuit de illis. Sanchez, Palao, &c. Si non sit in loco nimis distito, moneat ipsum ut certo tempore adfit pro nuptiis contrahendis. Si recuset, justo de- tentus impedimento, in re tanti momenti non assumat partes Judicis in propria causa, sed Ecclesiasticum adeat Judicem, cujus erit, inspecta qualitate sponsæ, periculo incontinentiæ, aliisque circumstantiis, judicare num adfit sufficiens causa dissolvendi sponsalia. Palao disp. 1. de sponsalib. n. 23. In quibusdam locis, priusquam sponsalia solvantur, tribus edictis abscens citatur in Ecclesia, in qua futuri matrimonii denuntiationes factæ sunt. Sic statuit Synodus Senonensis anni 1524. Parisiensis anni 1557. &c.

50 Sexta causa est ferocia & asperitas morum alterutrius sponsi. Ob quam certo (non solo vulgi rumore) cognitam, sponsalia posse dissolvi, Doctores colligunt ex cap. *veniens extr.* qui Clerici vel vocentes.

51 Septima causa est defectus solutionis dotis promissæ, seu alterius conditionis pacto appositæ. Ut enim dicitur citato cap. *de illis: si aliquis dixerit, vel juraverit: ego te in uxorem accipiam, si tantum mihi donaveris, res: perjuris non habebitur, si eam, nolentem sibi solvere, quod sibi dari petiit, non acceperit in uxorem, nisi... carnalis inter eos sit commixtio subsecuta.* Ex qua ultima particula colligitur, sponsum, habentem causam sufficientem dissolutionis, jus amittere dissolvendi, si post eam, carnalem cum ipsa commixtionem habuerit. Ita Sanchez lib. 1. disp. 66. Hurtadus disp. 31. difficult. 16. & alii.

52 Octava causa sunt capitales inimicitia, inter sponsos, vel eorum parentes suborta. Cum enim funestis exitus ex nuptiis illorum timendi sint, Ecclesiæ judicio sponsalia tunc dirimuntur, cap. *requirit extr.* de sponsalib. & matrim.

53 Ultima causa est lapsus temporis, ad matrimonium contrahendum ex conventionem partium in ipsis sponsalibus constituti, cap. *sicut extr.* de sponsalib. & matrim.

CAPUT XIII.

Prima sponsalia non solvantur per secunda, etiam jurata, etiam secuta copulâ cum secunda sponsa, prius sponsalium ignara.

54 Doctores omnes conveniunt, quod si secunda mulier sciverit priora sponsalia, hæc non dissolvuntur per secunda, etiam copulâ secuta. Quia ipsa voluit decipi. Imò non fuit decepta. Quia injustè, injustitiâ cognitâ, hanc secundam promissionem & copulam admisit. Sed si secunda sponsa, priorum sponsalium ignara fuerit, & ipsa alias erat virgo, vel honesta vidua, plures consent, per secunda sponsalia, copulâ secuta, priora dis-

Tom. III.

solvi, tamen si fateantur, quod per secunda non solverentur, si copula cum secunda secuta non fuisset, vel secuta pariter fuisset cum prima. Cum nitens perspicuum sit, quod, cæteris paribus, quæ prior est tempore, potior sit jure. Cum nulla sit ratio ipsi auferendi jus prius tempore acquiritum.

Extra hunc casum, priora sponsalia solvi per posteriora, secuta (ut dictum est) copulâ, docent Coniack, Pontius, Maltrius, Palao, Leander à SS. Sacramento, &c. Sed contrarium nobiscum asserunt Dominicus Sotus, Sanchez, Becanus, Villalobos, Hurtadus, Averfa, Henriquez, & Illultriss. Pater Herinx disp. 1. de sponsalib. n. 41. Et ratio est, quia secunda sponsalia nulla sunt (cum res uni ex justitia obligata, non possit alteri subsequenter obligari, nisi per matrimonium, vel alium contractum, quo fit actualis traditio domini.) Ergo per ea non solvantur priora sponsalia. Sed neque solvantur per copulam eis superadditam: utpote priori sponsæ eatenus injuriosam, quatenus fit in ordine ad matrimonium cum secunda incundum contra fidem priori datam. Per injuriam autem sponsus non acquirit jus ad dissolvendam fidem istam. Neque per injuriosam copulam istam actu tradit secundæ sponsæ dominium corporis sui. Cum hoc per solum fiat matrimonium. Denique priora sponsalia non ideo solvantur per posteriora, quia hæc sunt fortiora; quasi secunda femina, ratione copulæ, vel damnum inde consequentium, acquirit jus fortius, quam erat jus priori feminae acquiritum; ideoque jus prioris feminae elidatur, vel suspendatur per jus secundæ feminae, tamquam fortius. Hoc est enim quod Adversarii supponunt, & non probant, nec probare possunt. Nullum enim jus in matrimonium cum ipso sponso secunda femina acquirit, nec acquirere potest, id impediens sponsalibus cum prima initis, per quæ persona ipsius, primæ ex justitia obligata, non potest cum injuria illius prioris obligationis, alteri obligari, etiam intuitu damni quod illatum est secundæ. Cum damnum ipsi illatum non auferat, nec suspendat alterius innocentis.

At (inquit Bonæ spei disp. 1. de sponsal. n. 110.) per subsequens matrimonium priora sponsalia cum alio vel alia solvantur, vel saltem suspenduntur, seu suspenduntur. Ergo fides posterius data potest aliquo casu solvere, vel suspendere fidem priorem, ubi scilicet fides posterius data fortius ligat, prout in præsentis.

Respondeo distinguendo consequens: ergo si des posterius data, per quam non fit traditio domini, potest aliquo casu solvere, vel suspendere fidem priorem, nego: si per fidem posterius datam fiat traditio domini, uti fit in matrimonio, concedo. Sed hoc non fit in fide sponsalium posterius data. Et ideo nec fortius ligat, quam fides prima data; nec verè ligat, quia vana & irrita est, propter priorem, quam nec solvere, nec suspendere potest. Ob rationem supra allatam.

Instat tamen idem Author: ubi duæ ejusdem rei venditiones concurrunt, secunda non est irrita propter priorem, si secunda sit completa per rei traditionem. Ergo nec in nostro casu fides posterior per priorem: cum posterior sit completa per traditionem usus corporis, non prior.

Respondeo negando consequentiam: quia etiam secunda venditio foret irrita propter priorem, si non foret completa per traditionem domini, sed usus dumtaxat. Neque enim venditiones complentur, nisi per traditionem domini, nec res primùm vendita Titio, deinde Cajo, debetur Cajo præ Titio, eò quod venditor ad hoc usum ipsius (absque dominio) concesserit Cajo; sed per hoc dumtaxat, quod Cajo dominium ipsius tradiderit.

PPPP